

[J. K. Hansen]

Det kan godt undre lidt, at vi nu hører undervisningsministeren tale så meget om decentralisering, når vi på andre områder har oplevet en større form for centralisering; hvorfor skal det pludselig ikke gælde på dette område? Jeg mener nu heller ikke, at det forslag fra SF, vi skal behandle i dag, går i retning af centralisering, det går snarere i retning af at sikre elevrådsarbejdet ude i vore kommuner. Jeg vil kalde forslaget et lille skridt på vejen til at indføre reelt elevdemokrati i folkeskolen.

I bemærkningerne til forslaget henvises der til folkeskolelovens formålsparagraf, hvor det i stk. 3 præciseres, at folkeskolen skal forberede eleverne til medleven og medbestemmelse i et demokratisk samfund og til medansvar for løsning af fælles opgaver. Der findes vel næppe noget andet sted i dansk lovgivning, der præciserer et demokratisk formål så tydeligt som folkeskolelovens formålsparagraf, og da det er sådan, at undervisningsministeren og jeg og en række andre medlemmer engang i 1975 har været med til at udforme denne formålsparagraf, har vi også et ansvar for den. Formålsparagraffen præciserer således klart, at folkeskolen både skal være demokratisk og demokratiserende. Demokrati eller indflydelse og medbestemmelse til alle er ikke blot et mål, men i høj grad også et middel. Det betyder, at skolen nok skal forberede eleverne til deltagelse i demokratiske processer uden for skolen, men også gennem en aktiv udøvelse af demokrati i skolen. SFs forslag går jo ud på at forbedre elevrådenes og fælleselevrådenes vilkår for gennem elevrådsarbejdet at øve indflydelse på skolens hverdag. Det kan vi støtte.

Jeg sagde for et øjeblik siden, at forslaget er et lille skridt på vejen til reelt elevdemokrati i folkeskolen. Det er ikke et uvæsentligt skridt, men jeg har tilladt mig at kalde det et lille skridt, og jeg er nødt til at røbe her i dag, også i anledning af de bemærkninger, som ministeren kom med, at vi i socialdemokratiet gerne vil gå længere, og derfor vil vi – og dér kan jeg forstå at vi på mange områder er i nøje overensstemmelse med det, ministeren kommer frem med – fremsætte et forslag til folketingsbeslutning til indførelse af det, jeg vil kalde reelt elevdemokrati i folkeskolen, hvor vi vil udbyde, fortolke og præcisere folkeskolens demokratiforpligtelse væsentlig mere indgående, end det er sket i dette for-

slag fra SF; men da det også indgår i vores forslag, kan vi som nævnt støtte forslaget.

Karen Højte Jensen (KF):

Man bliver lidt grebet af forundring over et sådant forslag fra SF; jeg mener ikke, at SF normalt vil styre kommunerne i detaljer, men det forstår jeg SF nu synes at man skal til at gøre.

Fra konservativ side er vi meget positive over for, at man ude på skolerne har et aktivt elevrådsarbejde. Jeg tror, det er meget nyttigt og vigtigt også som en opdragende funktion, men herfra og til i detaljer at ville diktere kommunerne, hvad de skal sætte penge af til, er et langt skridt. Det næste ville blive, at vi skulle sige, at de skulle sætte penge af til lejrskoler og til undervisningsmidler, og jeg kunne lave en lang remse. Det tror jeg ikke tjener demokratiet i kommunerne, og jeg tror heller ikke, at det tjener det enkelte elevråds arbejde, hvis vi går så langt.

Som ministeren allerede har nævnt, er der jo nogle retningslinjer eller i hvert fald nogle rammer, der også viser, at man fra centralt hold ønsker dette elevrådsarbejde.

Det er helt ude af trit med den konservative holdning til, hvordan man skal give kommunerne frihed til at tilrettelægge ud fra lokale forhold, hvis vi skulle gå ind på dette forslag, og vi afviser det.

Povl Brøndsted (V):

I tidligere tider var lokalsamfundet præget af et stort og aktivt foreningsarbejde. Disse foreninger havde selvfølgelig nogle konkrete opgaver, men kunne også kaldes demokratiets værksteder. Disse mange småforeninger med deres bestyrelser og generalforsamlinger var med til at lære unge mennesker, hvordan et demokrati fungerer. Fra de var små, lærte de, at man ad den vej kom ind i de måske mere betydningsfulde og i hvert fald større demokratiske organisationer og det politiske liv.

Det er derfor meget væsentligt, at vi i en tid, hvor vi har set, at dette lokale foreningsarbejde faktisk er forsvundet, at der er blevet færre af disse demokratiets værksteder, og at de ikke er så lette at komme i forbindelse med, da er opmærksom på, hvor der nu er mulighed for at give unge mennesker og for så vidt også børn en demokratisk skoling. På